

РОЛЬ ГРОМАДСЬКОСТІ ТА МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ

Екологічні проблеми носять глобальний характер. Це обумовлює необхідність спільних зусиль усіх країн для їх вирішення.

Вирішення всіх цих проблем можливе лише на базі міжнародного співробітництва, що здійснюється на двосторонній і багатосторонній основах. Формами такого співробітництва є:

- ✓ організація наукових та практичних зустрічей;
- ✓ створення міжнародних організацій, що координують спільні зусилля з охорони природи;
- ✓ укладання офіційних договорів та угод стосовно охорони природи;
- ✓ діяльність міжнародних громадських партій та організацій («Партія зелених України», «Європейська партія зелених»).

У межах міжнародного співробітництва в галузі охорони довкілля вирішуються найскладніші проблеми і конкретні проєкти.

До них належать:

- ✓ спільні інженерні й технічні розробки з питань охорони атмосфери від промислових викидів;
- ✓ запобігання забруднень під час сільськогосподарських робіт;
- ✓ збереження дикої флори і фауни;
- ✓ створення заповідників та ін.;
- ✓ особливу групу проєктів складають наукові дослідження впливу діяльності людини на клімат, передбачення землетрусів і цунамі, роботи в галузі біологічних та генетичних наслідків забруднення оточуючого середовища.

Реалізацією цих проєктів займаються різноманітні міжнародні спеціалізовані як урядові, так і громадські організації

ЮНЕП – Програму ООН з довкілля, що координує всі види діяльності в галузі захисту навколишнього природного середовища, розробляє програми подальших спільних дій у цій галузі; створено в 1973 р.

ВМО – Всесвітню метеорологічну організацію (спеціалізована міжурядова установа ООН у сфері метеорології); засновано в 1950 р.

ЮНЕСКО – міжнародну організацію (спеціалізована установа ООН, яка за співпраці своїх членів-держав у галузі освіти, науки, культури сприяє ліквідації неписьменності, підготовці національних кадрів, розвитку національної культури, охороні пам'яток культури тощо); засновано в 1946 р.

ВООЗ – Всесвітню організацію охорони здоров'я (спеціалізована установа ООН, яка опікується проблемами охорони здоров'я у світовому масштабі); засновано в 1948 р.

ЄЕК – Європейську економічну комісію (одна з 5 регіональних комісій ООН, що входить у систему допоміжних органів Економічної і соціальної ради ООН); засновано в 1947 р.

ММО — Міжнародну морську організацію, діяльність якої спрямована на скасування дискримінаційних дій, що зачіпають міжнародне торговельне судноплавство, а також прийняття норм (стандартів) щодо забезпечення безпеки на морі і запобігання забруднення з суден довкілля, в першу чергу, морського, засновано в 1948 р.

МАГАТЕ — Міжнародне агентство з атомної енергії є провідним світовим міжнародним урядовим форумом науково-технічної співпраці в царині мирного використання ядерної технології, засновано в 1957 р.

МСОП – Міжнародний союз охорони природи – це організація, метою якої є збереження природних ресурсів, засновано в 1948 р.

Грінпіс (англ. Greenpeace) - міжнародна неурядова природоохоронна організація, заснована 1971 року в місті Ванкувер, Канада. Основні завдання організації - сприяти екологічному відродженню та привертати увагу людей та влади до збереження природи.

Основними напрямками діяльності по всьому світу є участь у антиядерних питаннях і протидія таким явищам як: зміна клімату, знеліснення, надмірний вилов риби, комерційний китобійний промисел, генна інженерія. Грінпіс не приймає фінансування від урядів, корпорацій або політичних партій, спираючись на 2,9 млн прихильників, волонтерів та благодійний фонд.

Після завершення Другої світової війни світ зіткнувся з величезними екологічними проблемами: зруйновані ландшафти, забруднення, зникнення видів. У цьому процесі важливу роль відіграли як міжнародні інституції, так і громадські ініціативи.

Міжнародні організації: координатори та фінансисти

1. Організація Об'єднаних Націй (ООН):

- Створена в 1945 році, ООН швидко взяла на себе координацію гуманітарних та екологічних програм.
- У 1972 році засновано Програму ООН з навколишнього середовища (UNEP), яка стала основним органом зі спостереження за станом довкілля.

2. Світовий банк та МВФ:

- Надавали кредити на відбудову інфраструктури, включаючи екологічно важливі об'єкти - іригаційні системи, водоочисні споруди.

3. ЮНЕСКО:

- Працювала над збереженням культурної та природної спадщини, зокрема парків, ландшафтів, біосферних резерватів.

Громадськість: рушійна сила знизу

Волонтерські рухи

- ✓ У Європі та Японії з'явилися перші екологічні волонтерські групи, які займалися залісненням, очищенням річок, переробкою сміття.

Громадськість: рушійна сила знизу

Науковці й активісти

- ✓ Початок екологічного руху як відповідь на техногенні катастрофи та воєнні наслідки. Наприклад, книги Рейчел Карсон у США започаткували екологічну еру у 1960-х.

Громадськість: рушійна сила знизу

Освіта й інформування:

- ✓ Розвиток екологічної освіти став пріоритетом у багатьох країнах для запобігання повторення помилок минулого.

Приклади успішних громадських ініціатив у ліквідації наслідків війни

Irpin Reconstruction Summit (Україна)

Після звільнення Ірпеня від російських військ у 2022 році, громадська ініціатива Irpin Reconstruction Summit передала міській раді 20 проєктів реконструкції, включаючи відновлення Романівського мосту через річку Ірпінь, який був підірваний у перші дні повномасштабного вторгнення Росії.

Приклади успішних громадських ініціатив у ліквідації наслідків війни

Спільна охорона культурної спадщини на Кіпрі

Грецько- та турецько-кіпрські громади співпрацюють у рамках Технічного комітету з культурної спадщини для збереження та відновлення об'єктів, важливих для обох спільнот. Ця ініціатива сприяє зміцненню гармонії та співпраці через спільну культурну спадщину.

Приклади успішних громадських ініціатив у ліквідації наслідків війни

Відновлення міста Нгвом у Нігерії

Після руйнувань, спричинених бойовиками Боко Харам, громада міста Нгвом у Нігерії, за підтримки уряду та міжнародних організацій, розпочала відновлення житла, шкіл та ринків. Ці зусилля сприяли поверненню мешканців та відновленню економічної активності.

Волонтерські рухи та їхня роль у допомозі постраждалим регіонам

Волонтерські рухи стали невід'ємною частиною процесу відновлення після війн і конфліктів. Їхня діяльність охоплює гуманітарну допомогу, медичну підтримку, відбудову, екологічне відновлення та психологічну реабілітацію.

Волонтерські рухи та їхня роль у допомозі постраждалим регіонам

Відновлення інфраструктури

Волонтери брали участь у прибиранні завалів, ремонті житлових будинків, шкіл, лікарень.

Волонтерські рухи та їхня роль у допомозі постраждалим регіонам

Будівництво та реконструкція

У сучасній Україні волонтери допомагають відновлювати школи, лікарні, укриття, а також ремонтують зруйновані домівки в прифронтових областях.

Волонтерські рухи та їхня роль у допомозі постраждалим регіонам

Гуманітарна допомога

Волонтери доставляють продукти, воду, медикаменти, одяг у зони конфліктів.

Волонтерські рухи та їхня роль у допомозі постраждалим регіонам

Психологічна підтримка

Після війни важливо допомогти постраждалим впоратися з травмами. Волонтери-психологи організовують тренінги, консультації, дитячі табори.

Волонтерські рухи та їхня роль у допомозі постраждалим регіонам

Екологічне відновлення

Волонтери беруть участь у залісненні, очищенні водойм, відновленні сільськогосподарських земель.

Екологічні громадські організації та їхній внесок у відновлення довкілля

Greenpeace

- ✓ Після війни в Іраку Greenpeace проводила кампанії проти забруднення води та повітря, спричиненого бомбардуванням нафтових об'єктів.
- ✓ Активісти займалися дослідженнями забруднень і тиснули на уряди для очищення територій.

Волонтерські рухи та їхня роль у допомозі постраждалим регіонам

Міжнародні волонтери

Організації як «Peace Corps» (США), «European Solidarity Corps» (ЄС) і «Red Cross Volunteers» надають довгострокову підтримку в конфліктних регіонах по всьому світу

Екологічні громадські організації та їхній внесок у відновлення довкілля

WWF (Всесвітній фонд природи)

- ✓ Відновлює екосистеми після конфліктів: наприклад, програми в Африці для збереження популяцій диких тварин, які постраждали від браконьєрства під час війн.
- ✓ Працює з місцевими громадами, навчає сталому управлінню природними ресурсами.

Екологічні громадські організації та їхній внесок у відновлення довкілля

Екологічний рух "Екоправо-Львів" (Україна)

- ✓ Захищає права громадян на чисте довкілля, бере участь у створенні екологічної політики після війни.
- ✓ Після 2022 року організація фокусувалася на впливі війни на українські заповідники та річки.

Екологічні громадські організації та їхній внесок у відновлення довкілля

Friends of the Earth

- ✓ Досліджує вплив воєнних дій на зміну клімату та сприяє відновленню зелених зон.
- ✓ Просуває законодавчі ініціативи щодо екологічної відповідальності держав і компаній.

**Friends of
the Earth**

Екологічні громадські організації та їхній внесок у відновлення довкілля

Earthwatch

- ✓ Організовує волонтерські програми з науковими дослідженнями у зонах екологічної кризи.
- ✓ Наприклад, після цунамі в Азії працювали над вивченням стану прибережних екосистем і відновленням коралових рифів.

